

Bruselj, 8.4.2013
COM(2013) 181 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

o strategiji Evropske unije za Podonavje

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

o strategiji Evropske unije za Podonavje

1. UVOD

Podonavje zajema 14 držav, med njimi je osem držav članic EU. V regiji živi več kot 100 milijonov ljudi, kar je ena petina prebivalstva EU. Države se razlikujejo v smislu gospodarske moči, toda regija je močno notranje povezana in ima možnosti za nadaljnje povezovanje in rast.

Regijo sta preoblikovali zadnji dve širitvi EU, kmalu pa bo pristopila Hrvaška. Še pet drugih držav na različne načine razvija svoje politične, družbeno-gospodarske in sektorske povezave z EU. Regija ima strateški položaj in odpira EU njenim sosedom, regiji Črnega morja, južnemu Kavkazu in srednji Aziji. Skozi regijo teče najbolj mednarodna reka na svetu, ki je pomembna prometna os, ključno notranje povezano povodje in svetovno znan ekološki koridor.

Regija je torej povezana prek priložnosti in izzivov. Politike držav so medsebojno odvisne. Vseeno pa bi lahko imele velike koristi od nadalje izboljšane sodelovanja, na primer pri dokončanju manjkajočih prometnih povezav, zmanjševanju onesnaževanja in nevarnosti zaradi poplav, zmanjševanju odvisnosti od dobaviteljev energije zunaj regije ter obravnavanju demografskih sprememb ali bega možganov. Tudi konkurenčnost regije bi lahko imela znatne koristi od skupnega ukrepanja na področju MSP, politik trga dela, izobraževanja in varnosti. Institucionalne zmogljivosti je treba izboljšati na vseh ravneh.

Evropski svet je v sklepih predsedstva z dne 18. junija 2009 zaprosil Komisijo, naj pripravi strategijo EU za Podonavje (EUSDR). Komisija se je v svojem sporočilu z dne 8. decembra 2010 odzvala na prošnjo Evropskega sveta. Aprila 2011 je Svet potrdil sporočilo s priloženim akcijskim načrtom, v katerem so opredeljeni konkretni ukrepi in primeri projektov na 11 tematskih prednostnih področjih. Načrt sledi pristopu, ki je bil prvič uporabljen pri izvajanju strategije EU za regijo Baltskega morja.

Strategija zagotavlja trden in celovit okvir, v katerem bodo države in regije reševale vprašanja, ki jih ni mogoče zadovoljivo obravnavati ločeno, ampak zahtevajo nadvladne strateške pristope, projekte in povezovanje v mreže. Omogoča boljše sodelovanje in tako povečuje učinkovitost, učinek finančnega vzvoda in vpliv politik na ravni EU ter na nacionalni in lokalni ravni z izkoriščanjem obstoječih politik in programov ter ustvarjanjem sinergij med njimi.

Strategija deluje na vmesni ravni med nacionalno ravni in ravni EU, in sicer na področju tem, kot so raziskave in inovacije, migracije ali varnost. Krepi povezovanje držav z EU ter države na zahodnem Balkanu, Moldavijo in regije v Ukrajini približuje Uniji.

Po 18 mesecih izvajanja so vidni pomembni dosežki. Strategija:

- spodbuja konkretne nadvladne projekte, ki vplivajo na regijo, in daje nov zagon za ukrepanje v regiji;
- podpira usklajevanje različnih nacionalnih politik ter politik EU in skladov ter utira pot do večje skladnosti in boljših rezultatov, kar bo imelo še večji vpliv v obdobju 2014–2020;

- razvija platformo za obširno sodelovanje in tako obravnava izzive, za katere je bilo ugotovljeno, da zahtevajo skupno pozornost. Izvajanje vodi 24 koordinatorjev prednostnih področij in 14 nacionalnih kontaktnih točk;
- poudarja politični pomen regije prek strateške podpore na ministrski ravni in dejanskega napredka v smislu izvajanja.

V naslednjih poglavjih so opisani navedeni dosežki, pri čemer so podani konkretni primeri in opredeljena področja, ki jim je treba posvetiti več pozornosti. V poglavju 5 so povzeta pridobljena spoznanja, v poglavju 6 pa so navedena priporočila za prihodnost.

2. PROJEKTI, POLITIKE IN OMREŽJA ZA PODONAVJE

Strategija se osredotoča predvsem na konkretne in strateške projekte in pobude z makroregionalnim vplivom. Strategija in njen akcijski načrt temeljita na štirih stebrih, v okviru katerih se obravnavajo pomembnejša vprašanja. Strategija spodbuja nove projekte, daje nov zagon obstoječim projektom in podpira omrežja za regijo¹.

2.1. Povezovanje Podonavja

Novi projekti

- V okviru novih raziskovalnih projektov na področju inovativnih plovil, kot je projekt NEWS, se razvijajo tehnološke rešitve za obnovo ladjevja Donave z bolj konkurenčnimi in okolju prijaznejšimi pristopi, npr. z učinkovitejšimi in čistejšimi motorji ter boljšimi zasnovami trupa ladij. To prispeva k doseganju splošnega cilja povečanja trajnostnega tovornega prometa po reki za 20 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2010.
- Iz Donave, Save in Tise se odstranjujejo razbitine ladij, kar izboljšuje pogoje za plovbo in ekološke razmere. V projekt za odstranjevanje skupno 15 000 ton razbitin, ki ga je v okviru strategije začela srbska gospodarska zbornica, je vključen tudi zasebni sektor.
- Delo na povezovalnem plinovodu med Bolgarijo in Srbijo, ki povezuje območje Baltskega morja z Jadranskim in Egejskim morjem ter naprej do Črnega morja, je napredovalo. Plinovod bo dolg 150 km. Prispeval bo k raznolikosti oskrbe s plinom in zagotovil njeno zanesljivost ter zaključil pomembni regionalni obroč oskrbe s plinom.

Nov zagon za obstoječe projekte

- Pristop sodelovanja je pospešil dokončanje mostu med mestoma Calafat in Vidin, ki povezuje Romunijo in Bolgarijo. Most, sofinanciran z evropskimi sredstvi, je šele drugi most na 630-kilometrskem odseku reke ob meji in zagotavlja pomembno manjkajočo povezavo v vseevropskem prometnem omrežju (TEN-T).

Nove pobude za usklajevanje politik

- Na poziv Komisije so ministri za promet iz Podonavja 7. junija 2012 sprejeli deklaracijo o ohranitvi plovnih poti reke Donave, s katero so se zavezali k izvajanju konkretnih ukrepov, vključno z nadzorovanjem globine vode in signalizacije za plovbo v plitvih vodah. To pa je privedlo do sporazuma med Romunijo in Bolgarijo o skupnem načrtovanju dela in skupni uporabi opreme.

¹ Celotno poročilo, ki je razdeljeno po prednostnih področjih, lahko prenesete s spletne strani strategije EU za Podonavje (www.danube-region.eu/pages/reports).

- Razvit je bil model trga s plinom za Podonavje, da se je količinsko opredelil regionalni vpliv načrtovanih projektov plinske infrastrukture v regiji, države Podonavja pa so se tako končno dogovorile o sklopu političnih priporočil za prihodnje takšne projekte.

2.2. Varovanje okolja v Podonavju

Novi projekti

- Generalni direktorat Komisije za raziskave in inovacije je objavil razpis za raziskovalne projekte, da bi se zasnovale okoljske raziskave in spodbudila uporaba rezultatov v regiji. S tem so se mobilizirali pomembni akterji in sredstva iz javnih (nacionalnih in evropskih) ter zasebnih virov za učinkovito splošno upravljanje reke, delte, obale in morja.
- Ustanovljena je bila delovna skupina za zaščito donavskih jesetrov, katere naloga je zagotoviti preživetja sposobna populacija teh pomembnih rib v reki ter spodbujati projekte, ukrepe in pobude za vrnitev jesetrov. Skupina spodbuja horizontalni pristop, ki biotsko raznovrstnost povezuje s področji politik, kot so kakovost vode, prepustnost habitatov, gospodarski razvoj, izobraževanje v zvezi z varstvom okolja in celo preprečevanje kriminala (v zvezi z nezakonito trgovino s kavjarjem).

Nov zagon za obstoječe projekte

- V okviru projekta DANUBE FLOODRISK se raziskujejo metode in podatkovne baze, pri katerih bi lahko države sodelovale. V projektu sodeluje 19 ustanov iz 8 držav Podonavja, ki pospešujejo napredek v smeri skupnih podatkovnih baz in kartiranja poplavnih območij. Dopolnilno delo opravlja tudi evropski sistem za poznavanje poplavnih razmer (European Flood Awareness System – EFAS).

2.3. Zagotavljanje blaginje v Podonavju

Novi projekti

- Generalni direktorat Komisije za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo je začel nov e-infrastrukturni projekt v okviru sedmega okvirnega programa za izboljšanje dostopa raziskovalcev do naprednih računalniških storitev in zagotovitev teh storitev raziskovalcem. Nova e-infrastruktura bo delovala kot most do visoko zmogljive računalniške opreme evropske pobude PRACE za države Podonavja in tudi za nekaj držav na Kavkazu. Projekt SEERA-EI to izkorišča, kar ga skupaj z drugimi dejavnostmi umešča v regionalni program za Podonavje.
- Poslovni forum za Podonavje, ki ga usklajuje avstrijska gospodarska zbornica, zagotavlja pomembno platformo za povezovanje v mrežo za več kot 300 MSP. Spodbuja srečanja med podjetji in podpira povezave z viri znanja, kot so raziskovalne ustanove in univerze.
- V Podonavju se vzpostavljajo središča za prenos tehnologije, da bi se izboljšale povezave med akademskim svetom in zasebnim sektorjem, in sicer je bilo pet pilotnih projektov povezanih s pomembnimi univerzami v Podonavju.
- V okviru drugega pilotnega projekta šole in študenti iz Podonavja skupaj razvijajo inovativne programe usposabljanja in kreativne izobraževalne programe, da bi spodbudili nadnacionalne stike med kulturami, s poudarkom na aktivnem državljanstvu in zavezi k trajnostnemu razvoju. Inovativen priročnik za učitelje, ki se bo uporabljal po celotnem Podonavju, je v postopku priprave.

Nove pobude za usklajevanje politik

- Začelo se je delo za ustanovitev podonavskega sklada za raziskave in inovacije, v okviru katerega se združujejo nacionalni in regionalni skladi na podlagi izkušenj programa BONUS v regiji Baltskega morja. Podonavski ministri za raziskave so 9. julija 2012 v Ulmu podpisali skupno deklaracijo in tako utrli pot za pripravljalno delo. Generalni direktorat za raziskave in inovacije ter Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko podpirata to delo, predvsem prek spletne strani INCO.net za Podonavje in drugih oblik pomoči.

2.4. Krepitev Podonavja

Novi projekti

- Skupno raziskovalno središče je uvedlo pobudo za zagotovitev znanstvene podpore strategiji v sodelovanju s ključnimi znanstvenimi partnerji iz regije. Začelo se je delo za vzpostavitev infrastrukture za referenčne podatke in storitve za celotno Podonavje za skupne izzive, kot so varstvo okolja, plovnost, namakanje, razvoj kmetijstva in proizvodnja energije. Štiri tematske znanstvene skupine, ki bodo spodbujale znanstveno sodelovanje in racionalizirale raziskovalne dejavnosti, so v postopku oblikovanja. Poseben poudarek na strategijah pametne specializacije podpira države in regije pri vzpostavitvi regionalnih strategij za inovacije.
- Da bi se izboljšal dostop do financiranja v regiji, dialog o financiranju v Podonavju povezuje projektne ideje z ustreznimi sredstvi in tako združuje nosilce projektov, kot so MSP, z bankami, mednarodnimi finančnimi institucijami in programi financiranja.

Nove pobude za usklajevanje politik

- V okviru srečanja policijskih načelnikov januarja 2012 je bila uvedena pobuda za krepitev sodelovanja med policijskimi organi v Podonavju, da bi se izboljšali ukrepi za preprečevanje kriminala v zvezi z reko (vključno z organiziranim kriminalom) in vzpostavila mednarodna platforma za kazenski pregon. Poleg tega je EUROPOL razvil poseben projekt za analizo ogroženosti Podonavja.

3. KAKO NAJBOLJE IZKORISTITI TISTO, KAR JE NA VOLJO: USKLAJEVANJE VIROV FINANCIRANJA IN USTVARJANJE SINERGIJ

Delo je bilo opravljeno z izboljšanjem načina uporabe virov, znanja in izkušenj, ki so bili regiji pogosto že na voljo, prek boljšega usklajevanja. Na podlagi tega pristopa namerava strategija doseči boljše rezultate in večji učinek z usklajevanjem obstoječih finančnih sredstev in politik na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni. Primeri vključujejo:

- infrastrukturne projekte, kot je čistilna naprava za (komunalno) odpadno vodo v Budimpešti, ki zagotavljajo boljšo kakovost vode v celotni regiji in so financirani iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
- čezmejne programe, kot sta Romunija–Srbija ter Madžarska–Srbija, ki so vedno bolj usklajeni s strategijo in v okviru katerih se uporabljajo posebni razpisi ali dodeljujejo dodatne točke v izbirnih postopkih. Srbija je v okviru komponente čezmejnega sodelovanja iz instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) za leto 2011 namenila 19 milijonov EUR za projekte, povezane s strategijo;
- nadnacionalni programi sodelovanja, kot sta Jugovzhodna Evropa in Srednja Evropa, financirajo nove projekte v okviru strategije za Podonavje;

- v okviru sedmega okvirnega raziskovalnega programa so bili objavljeni trije razpisi, ki posebej obravnavajo izzive v Podonavju v zvezi z inovativnim ladjevjem, okoljskimi rešitvami ter usklajevanjem znanstvenih in tehnoloških politik;
- projekti, ki jih sofinancira Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo, podpirajo nadnacionalni trajnostni turizem v Podonavju;
- celotna dolžina reke Donave se zdaj upošteva v osnutku spremenjenih smernic za vseevropsko prometno omrežje;
- v naložbenem okviru za zahodni Balkan, ki je financiran na podlagi instrumenta za predpristopno pomoč, imajo prednost projekti, ki so v skladu s strategijo;
- Evropski parlament podpira pilotne projekte in pripravljalne ukrepe za Podonavje, saj zagotavlja tehnično pomoč koordinatorjem prednostnih področij in spodbuja inovativne pristope k izvajanju strategije;
- regije, kot je Baden Württemberg, so same dodelile sredstva za podporo strategiji, vključno za začetne faze projektov z jasnim makroregionalnim vplivom;
- Evropska investicijska banka je skupaj z Madžarsko ustanovila kontaktno točko Budimpešta–Donava, da bi spodbudila razvoj nadnacionalnih naložbenih projektov;
- podobno delo se izvaja za skupni program za tehnično pomoč za Podonavje, kar olajšuje fazo priprave projektov.

V zvezi s pomembnim prihodnjim programskim obdobjem 2014–2020 je bistvenega pomena, da je mogoče programe in politike nadalje izkoristiti za izvajanje strategije:

- v skupnem strateškem okviru, ki zajema usklajevanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESIF), so poudarjene makroregionalne strategije. To zagotavlja strateško usmeritev pri načrtovanju programov in olajšuje sektorsko in ozemeljsko povezovanje skladov z deljenim upravljanjem, in sicer Kohezijskega sklada, Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;
- makroregionalni pristop je vključen v sporazume o partnerstvu za posamezne države, da se zagotovi, da vsi nacionalni/regionalni programi in programi sodelovanja upoštevajo pristop. To zagotavlja sredstva iz ESIF za prihodnje izvajanje strategije in tako zagotavlja trajnost v prihodnjih letih;
- za Podonavje se oblikuje na novo opredeljen in poseben nadnacionalni program sodelovanja za financiranje projektov povezovanja v mreže in za zagotovitev institucionalne podpore za izvajanje in upravljanje.

4. PLATFORMA ZA SODELOVANJE

Zato po sporih in delitvah v regiji ter na podlagi širitve strategija prvič uvaja strukturo za operativno sodelovanje, da se s sodelovanjem obravnavajo izzivi, ki so skupni državam v Podonavju. Poleg tega, da zajema projekte in načrtovanje programov, je to pomembna nova platforma, v katero so vključene različne zainteresirane strani, vključno z državami v Podonavju, ki so politično zavezane na splošni ravni.

Ta platforma brez ustanavljanja novih ustanov omogoča ključnim zainteresiranim stranem iz nacionalnih in regionalnih uprav, da nadaljujejo vsakodnevno izvajanje:

- strategija je razdeljena na 11 funkcionalnih prednostnih področij, ki združujejo strokovno znanje in odgovornost: (1) promet po celinskih plovnih poteh ter železniški, cestni in zračni promet; (2) energetika; (3) kultura in turizem; (4) kakovost vode; (5) okoljska tveganja; (6) biotska raznovrstnost; (7) družba znanja in informacijske tehnologije; (8) konkurenčnost in razvoj grozdov; (9) vlaganje v ljudi ter znanja in spretnosti; (10) institucionalna zmogljivost; (11) varnost;
- ta področja vodijo koordinatorji prednostnih področij (PAC), ki so visoki uradniki iz nacionalnih in regionalnih uprav ter strokovnjaki na svojih tematskih področjih. Podpirajo jih kolegi iz Podonavja, organizirani pa so v 11 usmerjevalnih skupin, eno za vsako prednostno področje. Te skupine so same po sebi pomembne nove platforme za sodelovanje;
- nacionalne kontaktne točke (NCP) zagotavljajo izvajanje na nacionalni in regionalni ravni, pri čemer strategijo vključujejo v nacionalna in regionalna okolja, oblikovalce politik pa spodbujajo, da „razmišljajo makroregionalno“. Politična zavezanost se dosega prek srečanj ministrov za zunanje zadeve kot tudi sektorskih ministrov ter prek pobud mest in regij;
- na evropski ravni se spodbuja izvajanje ter vključevanje strategije v politike EU prek stika z zainteresiranimi stranmi v državah Podonavja, tako pa se vzpostavljajo povezave z nosilci odločanja v EU, na primer prek rednih forumov za poslance Evropskega parlamenta, prek rednega sodelovanja uradnikov Komisije na srečanjih celotnega Podonavja ter prek institucionalne podpore, ki jo zagotavlja proračun EU;
- program EU INTERACT zagotavlja krepitev zmogljivosti in organizacijsko podporo kot tudi komunikacijska orodja (npr. vizualno podobo, spletno stran, glasilo) za objavljanje rezultatov izvajanja strategije v medijih in obveščanje javnosti o teh rezultatih;
- strategija gradi na dosedanjih dosežkih in tako daje pomen in operativno podporo tudi obstoječim ustanovam v regiji, kot sta Mednarodna komisija za varstvo reke Donave (ICPDR), ki obravnava okoljska vprašanja in vprašanja glede kakovosti vode, ter Donavska komisija, ki se ukvarja s plovnostjo. Akterji civilne družbe so vključeni v delo, in sicer med drugim sodelujejo na seminarjih za zainteresirane strani, v usmerjevalnih skupinah in na letnem forumu ter zlasti na prednostnem področju 10, tj. „institucionalna zmogljivost“.

5. PRIDOBLENA SPOZNAJNA

Po začetnem obdobju izvajanja se lahko opredelijo naslednja temeljna pridobljena spoznanja:

Izvedbena struktura

- Nacionalne kontaktne točke, koordinatorji prednostnih področij in njihove usmerjevalne skupine sestavljajo izvedbeno jedro strategije. Njihovo delo je treba še bolj vključiti v politične in upravne strukture. Njihova vidna osrednja vloga zahteva institucionalno stabilnost, politično priznanje in zagotovitev zadostnih človeških virov. Ustrezno osebje in podpora ministrstev sta bistvenega pomena za izpolnitev njihove vloge.
- Izkušnje kažejo, da nacionalno usklajevanje deluje bolje v državah, ki so ustanovile medministrske delovne skupine za usklajevanje dela v Podonavju na nacionalni ravni, zlasti kjer so bile vzpostavljene platforme na politični ravni ali na ravni višjih

državnih uradnikov in kjer tehnični sekretariat podpira njihovo delo. To je dobra praksa, ki jo je treba spodbujati po celotni regiji.

- Proračun EU lahko do leta 2014 zagotovi omejeno neposredno financiranje za izvedbeno strukturo. Ker financiranje po tem ni zagotovljeno, je treba najti druga sredstva za podporo, kot so državni viri financiranja, prihodnji program nadnacionalnega sodelovanja v Podonavju in prihodnji program INTERACT.

Politična podpora

- Politična podpora na visoki ravni je uvedla strategijo in ostaja bistvenega pomena za njeno izvajanje. Zaradi ministrskih srečanj (o prometu, raziskavah in inovacijah ter energiji) so bistveno napredovali ohranjanje reke Donave, usklajevanje nacionalnih in regionalnih politik za raziskave in inovacije ter pomoč državam nečlanicam EU, ki izvajajo tretji energetske sveženj v okviru Energetske skupnosti.
- Na srečanjih zunanjih ministrov je bila poudarjena splošna politična podpora strategiji. Aktivna vloga Madžarske med njenim predsedovanjem je pospešila delo. To je zlasti koristno, če je politična raven povezana z dogodki v zvezi s strategijo.

Financiranje konkretnih ukrepov

- Bistvenega pomena je, da se čim bolj izkoristijo obstoječe politike in programi, kot so evropski strukturni in investicijski skladi (ESIF), instrument za predpristopno pomoč, program TEN-T, okvirni program za raziskave in razvoj ali zasebna sredstva. V zvezi z obdobjem 2014–2020 je sistematično vključevanje strategije v programe bistvenega pomena. Potrebna so skupna prizadevanja držav in regij Podonavja ter Evropske komisije.
- Začele so se pomembne pobude za podporo projektom v fazi priprave in za izboljšanje dostopa do financiranja, kot so program za tehnično pomoč za Podonavje, sredstva zvezne dežele Baden-Württemberg, kontaktna točka Budimpešta–Donava in dialog o financiranju v Podonavju. Povezave med temi pobudami je treba okrepiti.

Krepitev obstoječih pobud

- Sinergije z obstoječimi organi in pobudami, kot so ICPDR, Energetska skupnost in Mednarodna organizacija za migracije, so bile vzpostavljene in jih je treba okrepiti. Z vključevanjem obstoječih ustanov, organov in omrežij se nadgrajujejo pozitivne izkušnje tudi drugje, zlasti v regiji Baltskega morja. To vedno bolj spodbuja skupina na visoki ravni, ki je bila ustanovljena za usmerjanje makroregionalnih pobud in svetovanje glede tega dela, ki krepí razpoložljivo strokovno znanje, preprečuje vzporedne strukture in kar najboljše izkorišča razpoložljive vire.

Usmerjenost k rezultatom in cilji

- Cilji, mejniki in časovni načrti dajejo prednost nalogam, prispevajo k pravočasnemu izvajanju in olajšajo obveščanje o možnostih strategije. Nenehno jih je treba preverjati in spremljati.

Vključevanje politik in sredstev

- Pristopi vključevanja imajo posebno vrednost, na primer ker združujejo interese v zvezi s plovbo in varstvom okolja pri razvoju reke, kot na odseku vzhodno od Dunaja. Komisija spodbuja medsektorsko sodelovanje, na primer na znanstvenem področju prek delovanja Skupnega raziskovalnega središča, ki vključuje ustrezne

službe in več virov financiranja. Na splošno je treba bolje izkoristiti okvire na ravni EU in poudariti, da Podonavje obsega veliko več kot le reko.

Vključevanje držav nečlanic EU

- Strategija vključuje šest držav nečlanic EU na enaki ravni, tako pa podpira procese združevanja in krepí sodelovanje v regiji. Poiskati in okrepiti je treba inovativne rešitve za spodbujanje sodelovanja teh držav in za financiranje izvajanja projektov. To že vključuje polno sodelovanje pri usklajevanju prednostnih področij in v usmerjevalnih skupinah, kjer je pomoč v zvezi s sodelovanjem deležna posebne pozornosti. Vsaj ena od držav nečlanic EU je sredstva EU namenila dejavnostim v okviru strategije za Podonavje, kar je dobra praksa, ki bi jo morale uporabiti tudi druge države.

Komunikacija

- Skupna vizualna podoba, izčrpna spletna stran, ki zajema vsa prednostna področja, ter glasilo in promocijska gradiva, razvita ob močni podpori programa INTERACT, so povečali prepoznavnost in olajšali komunikacijo. Koristno bi bilo centralizirati informacije o srečanjih in konferencah v zvezi s Podonavjem, da bi se omogočilo bolj usklajeno sporočanje teh informacij.
- Prvi letni forum, ki je potekal v Regensburgu novembra 2012, je potrdil politično podporo strategiji in zagotovil priložnost za predstavitev in razpravo o njenem izvajanju. Redna organizacija takšne konference kot glavnega dogodka, namenjenega strategiji, ima dodano vrednost v povezavi s srečanji ministrov za zunanje zadeve.

6. PRIPOROČILA

Strategija EU za Podonavje je v prvi fazi izvedbe pokazala očitne potencialne. Opozorila je na regijo, ki ima precejšnje možnosti za razvoj in nadaljnje vključevanje, s sodelovanjem pri obravnavi skupnih izzivov, kot sta trajnostna raba virov in podnebne spremembe. Da se zagotovi nemoteno delo v zvezi z glavnimi težavami, s katerimi se soočajo države regije, ter na podlagi izkušenj, navedenih v tem dokumentu in v razpravah v okviru prvega letnega foruma, Komisija priporoča, da sodelujoče države in regije:

- okrepijo svoje notranje izvedbene strukture z zagotovitvijo ustrezne finančne pomoči, politične podpore in večje institucionalne stabilnosti;
- zagotovijo stalnost in ustrezne mandate predstavnikov, ki bodo vključeni v usmerjevalne skupine, in uporabijo programe evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020 za podporo izvedbenim strukturam;
- s pomočjo Evropske komisije vzpostavijo trajnostno vodstvo in strateško načrtovanje izvajanja strategije, tako da sodelujoče države in regije v celoti prevzamejo svoje odgovornosti. Izvajanje strategije mora postati bolj samostojno, izvedbene strukture pa morajo zagotavljati stalnost, tudi če se vpletene osebe zamenjajo;
- nenehno spremljajo izvajanje vseh prednostnih področij, vključno z zavezami na politični ravni in v smislu konkretnih dosežkov, da se lahko osredotočijo na posebne izzive in zagotovijo usmeritev kot tudi podlago za določanje prednostnih nalog ter preprostejšo strukturo, ki je bolj usmerjena k rezultatom;
- zagotovijo večji poudarek na rezultatih s posvečanjem dodatne pozornosti ustreznim ciljem in kazalnikom, mejnikom in časovnim načrtom;

- zagotovijo sistematično vključevanje strategije v programe EU ter nacionalne in regionalne programe za obdobje 2014–2020, predvsem v evropske strukturne in investicijske sklade, v program Obzorje 2020 in program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) ter v instrument za povezovanje Evrope, pri načrtovanju programov in izvajanju pa uporabijo strokovno znanje omrežij v Podonavju in ključnih zainteresiranih strani;
- okrepijo prispevek strategije k strategiji Evropa 2020 prek konkretnih ukrepov v Podonavju, povezanih s pametno, trajnostno in vključujočo rastjo;
- povečajo usklajenost ukrepov v Podonavju s politikami EU, pri čemer zagotovijo, da se delo v okviru strategije obravnava v obstoječih ustanovah, ustreznih sektorskih svetih in, če je to potrebno, na posebnih ministrskih srečanjih;
- povečajo komunikacijske dejavnosti in tako dosežejo širše občinstvo;
- uvedejo letno konferenco kot glavni dogodek leta, ki zagotavlja strateško usmeritev, ustvarja povezave in skupne pristope ter objavlja dosežke;
- v sodelovanju z Evropsko komisijo okrepijo usklajevanje in povezovanje z obstoječimi in morebitnimi prihodnjimi pobudami EU za takšne ali podobne vrste makroregij in morskih bazenov.